

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Na podstawie programu nauczania zajęć praktyczno – technicznych dla szkoły podstawowej „Jak to zrobić?” Jerzy Pecyna, Marcin Sztuka 2026r.

ROK SZKOLNY	2026/ 2027
KLASA	4
PRZEDMIOT	ZPT zajęcia praktyczno- techniczne
UCZĄCY	Katarzyna Białas

1.ZAKRES WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH oraz bloki tematyczne

Temat zajęć	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
<i>Uczeń</i>	<i>Uczeń rozpoznaje, wskazuje i wykonuje najprostsze czynności przy pomocy nauczyciela.</i>	<i>Uczeń nazywa, wymienia, rozpoznaje i wykonuje podstawowe zadania według instrukcji.</i>	<i>Uczeń rozpoznaje, opisuje, dobiera, wykonuje i stosuje poznane wiadomości i umiejętności w typowych sytuacjach.</i>	<i>Uczeń wyjaśnia, dobiera, stosuje, wykonuje, planuje i ocenia. Pracuje samodzielnie i poprawnie.</i>	<i>Uczeń samodzielnie analizuje, projektuje, konstruuje, modyfikuje, ocenia i uzasadnia. Samodzielnie i twórczo wykorzystuje wiedzę w praktyce.</i>
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej - zna i stosuje zasady bezpiecznego używania narzędzi i urządzeń w pracowni technicznej - przestrzega zasad BHP na stanowisku pracy - dba o porządek wokół siebie					
		<i>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</i>	<i>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną a ponadto:</i>	<i>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</i>	<i>Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</i>
Umiejętności techniczne	-ma bardzo duże trudności z poprawną organizacją pracy, -wykazuje brak samodzielności, - nie wykonuje zadań w określonym czasie, prace wytwórcze są bardzo niesttaranne, - rozpoznaje i nazywa tylko podstawowe	- wymienia 3–4 zawody techniczne i krótko charakteryzuje dany zawód, - samodzielnie rozpoznaje i nazywa typowe narzędzia ręczne stosowane na lekcjach, - stosuje podział narzędzi ze względu na ich przeznaczenie, - przestrzega zasad BHP, choć zdarza mu się pracować w sposób mało precyzyjny,	- samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, – planuje kolejność czynności podczas wykonywania projektu i realizuje je, – estetycznie wykonuje elementy projektu, – planuje i realizuje zakres prac w projekcie, – przeprowadza prostą	-samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności; - ocenia swoje predyspozycje w kontekście wyboru przyszłego kierunku kształcenia; czyta ze zrozumieniem instrukcję urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej, -ergonomicznie wykorzystuje przyniesione materiały;	-właściwie dobiera materiały i narzędzia do ich obróbki wykazując się przy tym dużą innowacyjnością i kreatywnością; - rozwija zainteresowania techniczne; - wykazuje się wiedzą techniczną np. omawia nowoczesne technologie, - aktywnie i twórczo podchodzi do rozwiązywania problemów

	narzędzia z pomocą nauczyciela, - z trudnością przypisuje narzędzia do prostych czynności, - wymienia podstawowe zasady BHP, ale wymaga nadzoru podczas pracy, - brak wyraźnego podziału na etapy, - projekt jest niedokończony lub wykonany niestarannie, jednak uczeń wykazuje chęć do pracy, - wymienia kilka zawodów związanych z techniką, - z pomocą nauczyciela potrafi wyjaśnić, do czego służy instrukcja obsługi.	- wykonanie jest mało szczegółowe lub wymaga pomocy nauczyciela, - samodzielnie dobiera materiały i narzędzia do projektu, – przenosi proste kształty i wymiary na materiał, - stosuje materiały recyklingowe, - rozpoznaje sygnał alarmowy w szkole, - wskazuje na planie szkoły drogę ewakuacji z danej klasy, – samodzielnie wycina i łączy elementy podczas wykonywania projektu, – dobiera materiały recyklingowe odpowiednio do przeznaczenia, – krótko opisuje swój wytwór i napotkane trudności, - krótko opisuje swój projekt, – samodzielnie wykonuje przydzieloną część wytworu, – stosuje materiały recyklingowe – krótko omawia swój wytwór, – omawia swój wkład w projekt.	czynność naprawczą lub regulacyjną, – współpracuje z grupą, – omawia zastosowane materiały, trudności i efekt końcowy,	-samodzielnie i estetycznie wykonuje zaprojektowany wytwór techniczny; -przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego użytkowania sprzętu; – starannie wykonuje wytwory, dbając o właściwą gospodarkę materiałem, – aktywnie uczestniczy w planowaniu projektu i podziale zadań, – stosuje materiały recyklingowe i uzasadnia ich wybór, – wskazuje możliwe usprawnienia wytworu, – proponuje własny projekt elementu odblaskowego z oryginalnym wzorem, - potrafi uzasadnić, dlaczego umiejętności techniczne są kluczowe na współczesnym rynku pracy, - charakteryzuje ścieżkę edukacyjną dla wybranych zawodów technicznych (np. jakie szkoły trzeba skończyć), - swobodnie posługuje się terminologią techniczną i potrafi wskazać zagrożenia wynikające z niewłaściwego użytkowania technologii. - precyzyjnie określa przeznaczenie każdego narzędzia i uzasadnia swój wybór, – samodzielnie tworzy plan działania, - bezbłędnie identyfikuje narzędzia, w tym te bardziej specjalistyczne,	technicznych, pomagając innym w zrozumieniu tematu, - wykazuje się postawą proaktywną: samodzielnie zauważa i zgłasza potencjalne zagrożenia na stanowisku pracy, - potrafi pełnić rolę lidera w zespole, dbając o przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy przez całą grupę, – proponuje autorskie rozwiązania zdobnicze lub konstrukcyjne, – analizuje koszty i sposoby ich obniżenia przez recykling, – prezentuje wytwór na forum klasy z omówieniem każdego etapu, – ocenia pracę własną i kolegów według ustalonych kryteriów,
Bezpieczeństwo	- wymienia numery alarmowe, - rozpoznaje sytuacje zagrożenia, - rozpoznaje sytuacje, w których należy zadbać	- prawidłowo wzywa pomoc, podając najważniejsze informacje, - potrafi sprawdzić, czy poszkodowany jest przytomny i czy oddycha,	– samodzielnie obserwuje przestrzeń szkolną i identyfikuje kilka zagrożeń, – bezpiecznie wykonuje proste prace naprawcze lub porządkowe,	- wzorowo przestrzega regulaminu i zasad BHP, dbając o bezpieczeństwo swoje oraz kolegów, - potrafi szczegółowo uzasadnić wpływ porządku na efektywność	- wykazują się wiedzą wykraczającą poza program (np. potrafi opisać rodzaje gaśnic i ich przeznaczenie), - wykonują dodatkową pracę, np. makietę bezpiecznej klasy lub

	o własne bezpieczeństwo przed podejściem do poszkodowanego,	- wymienia podstawowe elementy wyposażenia apteczki, - rozumie konieczność założenia rękawiczek ochronnych przed udzieleniem pomocy,	– przeprowadza systematyczny przegląd techniczny roweru pod kątem bezpieczeństwa,	pracy, podając przykłady zagrożeń wynikających z bałaganu, - przestrzega zasad BHP bez przypominania, - samodzielnie analizuje plan ewakuacji i potrafi wyznaczyć alternatywną drogę wyjścia, - potrafi wyjaśnić znaczenie rzadziej spotykanych znaków bezpieczeństwa, - aktywnie uczestniczy w próbnej ewakuacji, dając przykład innym uczniom, - rozumie i tłumaczy innym znaczenie sygnałów dźwiękowych, - omawia zasady postępowania przy typowych urazach, - wykazuje się opanowaniem i precyzją podczas symulacji akcji ratunkowej,	prezentację o bezpieczeństwie w szkole, - posiada wiedzę na temat zasad resuscytacji krążeniowo-oddechowej (RKO) dostosowaną do swojego wieku, - potrafi przeprowadzić instruktaż pierwszej pomocy dla kolegów z klasy, - bierze aktywny udział w pokazach związanych z bezpieczeństwem i ratownictwem.
Zasady ruchu drogowego	-rozdziela podstawowe kształty i kolory znaków, - wskazuje na ilustracji sygnalizator świetlny i wyjaśnia znaczenie kolorów, – wymienia podstawowe rodzaje dróg, - nazywa zasadę ruchu prawostronnego, - przy pomocy nauczyciela opisuje zachowanie pieszych na przejściu – zna wymóg odbłasków poza terenem zabudowanym, – wykonuje prosty rysunek znaku według wzoru, – przy pomocy nauczyciela wskazuje elementy drogi; – wymienia podstawowe rodzaje dróg,	- przyporządkowuje znaki do odpowiednich grup, - dzieli znaki na pionowe i poziome, -rozdziela podstawową hierarchię ważności: wie, że światła są ważniejsze niż znaki, – samodzielnie wykonuje model wybranego znaku, – omawia kategorię i znaczenie wykonanego znaku, – poprawnie nazywa elementy drogi i określa ich przeznaczenie, – opisuje różnice między rodzajami dróg, – podaje zasady ogólne ruchu drogowego, – opisuje zachowanie w miejscach wymagających wzmożonej uwagi, – omawia zasady poruszania się pieszego w terenie zabudowanym i poza nim,	- prawidłowo nazywa i interpretuje wybrane znaki z każdej grupy, - bezbłędnie stosuje hierarchię ważności (osoba kierująca, sygnały świetlne, znaki drogowe, normy/zasada prawej ręki), – planuje i wykonuje zestaw kilku znaków drogowych, – charakteryzuje elementy drogi i ich funkcje dla poszczególnych uczestników ruchu, – wyjaśnia zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania, – opisuje właściwe zachowanie na skrzyżowaniu, przejściu dla pieszych i przejeździe kolejowym, – interpretuje podstawowe postawy policjanta kierującego ruchem,	- samodzielnie klasyfikuje rzadziej spotykane znaki, - rozumie różnicę między sygnałami dla pieszych a sygnałami dla kierujących pojazdami, – analizuje budowę skrzyżowania i rozpoznaje jego elementy, – wyjaśnia, jak oznakowanie drogi wpływa na bezpieczeństwo, – przewiduje zagrożenia w konkretnych sytuacjach drogowych, – analizuje konkretne sytuacje drogowe i wskazuje właściwe postępowanie, – uzasadnia stosowanie zasad ostrożności i ograniczonego zaufania, - niedozwolonych dla bezpieczeństwa pieszego, - szczegółowo omawia budowę i działanie wszystkich układów roweru,	- potrafi bezbłędnie zinterpretować wszystkie postawy policjanta kierującego ruchem, – przeprowadza mini-quiz dla klasy z użyciem wykonanych znaków, – omawia, jak budowa i oznakowanie drogi chronią uczestników ruchu, – opracowuje scenariusz sytuacji drogowej z analizą zachowań uczestników, – ocenia wpływ przestrzegania zasad na bezpieczeństwo wszystkich, – wyjaśnia innym zasady ruchu w trudnych sytuacjach, – opracowuje mapkę bezpiecznej drogi do szkoły z oznaczeniem zagrożeń, – wskazuje miejsca niebezpieczne w okolicy szkoły i proponuje ich usprawnienie,

	– przy pomocy nauczyciela wymienia kilka zasad ruchu drogowego, - wymienia i rozpoznaje dwa rodzaje rowerów, - wskazuje główne elementy budowy roweru, – wymienia podstawowe zasady bezpiecznej jazdy rowerem, – przy pomocy nauczyciela wykonuje prosty element odblaskowy, – rozróżnia drogę główną i podporządkowaną, – przy pomocy nauczyciela opisuje zachowanie rowerzysty w typowej sytuacji, – rozpoznaje proste usterki roweru.	– wyjaśnia rolę odbłasków w bezpieczeństwie, - wyjaśnia, dlaczego warto jeździć na rowerze, - rozpoznaje 3-4 rodzaje rowerów i wie, do czego służą, - nazywa podstawowe części roweru i przyporządkowuje je do głównych układów, – wymienia korzyści ekologiczne i zdrowotne jazdy rowerem, – opisuje obowiązkowe wyposażenie roweru, – opisuje podstawowe manewry drogowe i różnice między nimi, – wyjaśnia, jak sygnalizować zamiar skrętu i zmiany pasa, – samodzielnie wykonuje element odblaskowy – wyjaśnia znaczenie odbłasków dla bezpieczeństwa uczestników ruchu, – omawia podstawowe zasady pierwszeństwa przejazdu, – rozróżnia rodzaje skrzyżowań, – opisuje prostą usterkę roweru i sposób jej usunięcia, – samodzielnie sprawdza wyposażenie obowiązkowe roweru,	– wyjaśnia zachowanie pieszego w różnych sytuacjach drogowych, – opisuje zasady bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię w różnych miejscach, - omawia funkcje poszczególnych układów w rowerze, - wymienia i wskazuje obowiązkowe wyposażenie roweru zgodnie z przepisami, - rozumie bezpośredni związek między stanem technicznym a bezpieczeństwem na drodze, – omawia rower jako środek transportu i ekologiczną alternatywę, – wyjaśnia przepisy dotyczące rowerzystów, hulajnóg elektrycznych i UTO, – wyjaśnia, kiedy manewry są dozwolone lub zabronione, – wskazuje zagrożenia związane z manewrami, – wyjaśnia zasady pierwszeństwa na różnych typach skrzyżowań, – analizuje pierwszeństwo na skrzyżowaniach różnych typów, – omawia wpływ wyposażenia roweru na bezpieczeństwo.	- samodzielnie przeprowadza pełną kontrolę stanu technicznego roweru przed jazdą, - potrafi uzasadnić wybór konkretnego typu roweru w zależności od terenu i potrzeb użytkownika, – analizuje zagrożenia wynikające z niestosowania się do przepisów, – porównuje zasady obowiązujące rowerzystę i pieszego, – analizuje sytuacje drogowe i wskazuje właściwy manewr, – uzasadnia kolejność działań podczas wykonywania manewru, – ocenia ryzyko wynikające z nieprawidłowych manewrów, – samodzielnie rozwiązuje złożone sytuacje na skrzyżowaniu, pierwszeństwa na różnych typach skrzyżowań, – samodzielnie rozwiązuje złożone sytuacje drogowe z udziałem rowerzysty, – diagnozuje usterki roweru i wskazuje sposoby ich usunięcia, – uzasadnia dobór narzędzi i materiałów do prostej naprawy roweru, – uzasadnia kolejność czynności przeglądowych, – wskazuje związek stanu technicznego z bezpieczeństwem jazdy, – proponuje plan regularnej konserwacji i dobór tańszych zamienników.	- wykazuje się wiedzą na temat konserwacji roweru, - potrafi zdiagnozować drobne usterki i zaproponować sposób ich naprawy, – prezentuje wytwór i omawia każdy etap realizacji z pełnym uzasadnieniem, – prezentuje wytwór, omawiając walory użytkowe i estetyczne, – projektuje makietę uwzględniającą różne rodzaje skrzyżowań, – prezentuje makietę i omawia zasady ruchu z jej użyciem przed klasą, – analizuje i omawia sytuacje drogowe na podstawie materiałów edukacyjnych, – demonstruje sposób usunięcia prostej usterki roweru,
--	---	--	--	---	---

1. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI:

Formy aktywności podlegające ocenie na zajęciach technicznych:

- prace wykonywane na lekcji: ćwiczenia/ karty pracy, testy, prace wytwórcze, projekty
- przygotowanie do zajęć (**przygotowane przed zajęciami na ławce odpowiednie materiały** i przybory do prac wytwórczych, posiadanie zeszytu/ teczki i podręcznika),
- praca w grupach/ zespołach, praca indywidualna

2. KRYTERIA OCENIANIA BIEŻĄCEGO:

1. Ocenianie bieżące ma na celu ukazanie postępów ucznia i udzielenie mu informacji zwrotnej na temat opanowania przez niego wiedzy i umiejętności.

Ocenianie bieżące może mieć formę oceny cyfrowej w skali 1-6 lub informacji zwrotnej. Dopuszcza się na ZPT podczas oceny bieżącej dodawanie + lub – przy ocenie np. +4, -5.

2. Przygotowanie do lekcji obejmuje: posiadanie podręcznika, posiadanie wymaganych materiałów technicznych, odpowiednich przyborów przygotowanych na ławce PRZED lekcją.

3. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji w sytuacji awaryjnej, co oznaczane jest jako X w ocenie z zachowania, w kryterium dotyczącym wywiązywania się z obowiązków ucznia.

4. Pozostałe formy nieprzygotowania do lekcji (brak zeszytu/ podręcznika, przyborów, itp.) również odnotowuje się w ocenie z zachowania (X- nieprzygotowanie, bm - brak materiałów / zeszytu).

5. Informacja zwrotna – komentarz nauczyciela na temat pracy ucznia – wskaże mu, co zrobił dobrze, nad czym musi jeszcze popracować i w jaki sposób poprawić błędy. Po otrzymaniu IZ uczeń ma obowiązek poprawić pracę wg otrzymanych wskazówek. IZ może być ustna lub pisemna.

6. *Podczas oceniania wykonanej pracy technicznej nauczyciel bierze pod uwagę zgodność z tematem pracy, prawidłowo dobrane materiały i narzędzia do ich obróbki, ergonomię w użyciu materiałów, estetykę, samodzielność pracy, kreatywność, przestrzeganie zasad BHP, ale przede wszystkim zaangażowanie ucznia i podejście do wykonywanych działań.*

7. **Jeśli uczeń nie przestrzega zasad BHP podczas pracy na lekcji techniki, zagraża bezpieczeństwu swojemu lub innych po upomnieniach słownych, przerywa pracę,** a zaistniały fakt zostaje odnotowany w zakładce „uwagi”.

8. Jeśli uczeń był nieobecny podczas wykonywania pracy technicznej, dostaje do dziennika w zakładce „oceny” wpis „NB/P ” (nieobecność na pracy), co oznacza tylko i wyłącznie informację dla nauczyciela o nieobecności ucznia. Jeśli uczeń chce, może pracę wykonać samodzielnie w domu i przynieść do oceny, ale nie jest to obowiązkowe.

9. Jeśli praca techniczna była przewidziana do wykonania na 2 jednostkach lekcyjnych, a uczeń był tylko na 1 - pracę musi dokończyć samodzielnie w domu i przynieść do oceny nauczycielowi.

10. Wszystkie prace muszą być wykonane **samodzielnie**. Nauczyciel ma prawo **nie ocenić pracy**, jeśli podejrzewa, że praca nie została wykonana przez ucznia w pełni samodzielnie.

11. Prace oceniane są na lekcji. Jeśli uczeń nie skończył pracy na lekcji, po indywidualnej rozmowie, nauczyciel wystawia ocenę na podstawie tego, co aktualnie zostało wykonane na lekcji, następnie uczeń może dokończyć pracę w domu i przynieść do ponownej oceny.

12. Wystawienie minimum 3 ocen stopniowych stanowi podstawę do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej.

W wypadku zajęć technicznych szczególnie uwzględniany jest przy ocenianiu stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych, przygotowanie do działania w postaci materiałów. Istotne są też: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas pracy, a także racjonalne gospodarowanie materiałami.

13. **Klasyfikacja śródroczna** polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych oraz jego zachowania, a także na ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych. Ustalenie śródrocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych odbywa się w odniesieniu do wymagań edukacyjnych przedstawionych uczniom i rodzicom na początku roku szkolnego, z uwzględnieniem stopnia ich spełnienia przez ucznia.
14. **Uzyskanie wyższych niż przewidywane** rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych jest możliwe dla każdego ucznia, który wyrazi taką chęć i odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem nad poziomem spełnienia przez ucznia wymagań na ocenę przewidywaną i wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych przez nauczyciela zadań. Nauczyciel ustala z uczniem warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych na piśmie.
15. Uczeń ma **prawo do poprawy otrzymanej oceny** 1raz. Ponowne ustalenie oceny musi nastąpić w terminie 2 tygodni od oddania pracy i nie musi być przeprowadzone w takiej samej formie jak pierwotna, jednak musi mieć te same kryteria. Ponowne ustalenie oceny niedostatecznej jest obowiązkowe. W dzienniku elektronicznym odnotowuje się cały proces ponownego ustalenia oceny. Do średniej pod uwagę brany jest najwyższy stopień.